

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23CoCsp/1/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2318208513
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daša Kontríková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:2318208513.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Daša Kontríková a sudkýň: JUDr. Ľuboslava Vanková a JUDr. Ľubica Bundzelová, v spore žalobkyne: C. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. XXXX/XX, E.-E., zastúpená: Občianske združenie Zastavme úžeru - občianske združenie na právnu ochranu občana a finančného spotrebiteľa, so sídlom Pod Hájom 1367/169-44, Dubnica nad Váhom, IČO: 51 255 022, proti žalovanému: Poštová banka a.s., so sídlom Dvořákovo nábrežie 4, Bratislava, IČO: 31 340 890, zastúpená: Advokátka kancelária RELEVANS s.r.o., Dvořákovo nábrežie 8/A, Bratislava, IČO: 47 232 471, o zaplatenie 439 eur, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Galanta č. k. 10Csp/252/2018-110 zo dňa 7. októbra 2019, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie sa potvrdzuje.

II. Žalobkyni sa nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Odvolaním napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. určil, že úverová zmluva o splátkovom úvere č. 1452350945 uzavretá 14.11.2014 je bezúročná a bez poplatkov; výrokom II. súd zaviazal žalovaného zaplatiť žalobkyni 439 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku a výrokom III. žalobkyni priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Rozsudok po citovaní § 11 ods. 4, § 9 ods. 1, 2, 6 § 11 ods. 1 písm. b) zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, § 53 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ) vecne odôvodnil tým, že vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že strany sporu uzavreli spotrebiteľskú zmluvu o úvere dňa 14.11.2014. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Je nepochybné, že zmluva uzavretá medzi stranami je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

2. Podľa názoru súdu s poukazom na § 11 ods. 4 zák. č. 129/2010 Z.z. spotrebiteľ sa môže domáhať určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. To znamená, že žalobkyňa využila svoje právo vyplývajúce zo zákona. Súd sa zaoberal otázkou výpočtu RPMN. V zmluve je uvedená úroková sadzba 22,80 % a RPMN vo výške 25,46 %. V tejto súvislosti súd poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu Žilina sp. zn. 10Co/672/2014, podľa ktorého k hodnote RPMN za úver sú zahrnuté všetky náklady spotrebiteľa v súvislosti s poskytnutým úverom. Jednou z položiek týchto nákladov je úrok za poskytnutý úver, ktorého percentuálnym vyjadrením je úroková sadzba. Okrem úroku môžu medzi náklady úveru patriť rôzne poplatky (napríklad za poskytnutie úveru, za správu účtu), poistenie úveru a podobne. Je zrejmé, že pokiaľ sa v zmluve uvádza hodnota úrokovej sadzby úveru, hodnota RPMN za úver nemôže byť od nej

nižšia. Vzhľadom na skutočnosť, že hodnota RPMN v zmluve je vyššia ako úroková sadzba, podľa názoru súdu žalovaný správne v zmluve uviedol hodnotu RPMN. Žalobkyňa pri tvrdení o nesprávnej výške RPMN vychádzala z kalkulačiek na výpočet RPMN vytvorenú ministerstvom spravodlivosti a ministerstvom hospodárstva, pričom každá kalkulačka vykazovala iné údaje.

3. Splátky v zmysle zákonnej úpravy musia byť špecifikované na hodnotu istiny a hodnotu úroku, prípadne poplatku. Primárnemu účelu právnej úpravy normami spotrebiteľského práva zodpovedá len taký výklad § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch, ktorý každý z atribútov vyjadrených slovami „výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“ viaže ku každej uvedenej zložke spotrebiteľského úveru majúceho sa v konečnom dôsledku zaplatiť. Pokiaľ v zmluve nie je uvedené členenie na splátky istiny, úrokov a poplatkov spotrebiteľ sa nemôže správne rozhodnúť o tom, či zmluvu uzavrie. V tejto súvislosti súd poukázal na názor vyjadrený v Rozsudku Súdneho dvora Európskej únie z 09.11.2016 v právnej veci C - 42/15 Home Credit Slovakia, a. s. c/a Klára Biróová. V súlade s § 220 os. 2 CSP súd zohľadňuje aj ustálenú rozhodovaciu činnosť prax súdov, § 54 ods. 2 OZ a najmä na interpretačné pravidlo citované v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Obdo/45/2010 z 24.06.2013, podľa ktorého pri nejednoznačnom výklade akejkolvek problematiky týkajúcej sa ochrany spotrebiteľa, je potrebné uprednostniť vždy ten výklad, ktorý sleduje záujem spotrebiteľa. Z dôvodu absencie náležitosti zmluvy je potrebné považovať predmetnú spotrebiteľskú zmluvu za úver bez poplatkov a bez úrokov. Aj absencia iba jednej z potrebných, zákonom ustanovených náležitostí má tieto následky, z ktorého dôvodu súd určil, že úverová zmluva je bezúročná a bez poplatkov. Súd mal preukázané, že žalovaný žalobkyni poskytol úver vo výške 1.300 eur, pričom žalobkyňa žalovanému zaplatila 1.739 eur. Súd žalobkyni priznal rozdiel medzi poskytnutým úverom a zaplatenými splátkami vo výške 439 eur, ktorá suma predstavuje bezdôvodné obohatenie na strane žalovaného v súlade s § 451 ods. 1, 2 OZ. V danom prípade bezdôvodné obohatenie vzniklo na základe toho, že žalobkyňa zaplatila úver vyššou sumou, akou bola povinná zaplatiť žalovanému za poskytnutý úver, pretože úver je bezúročný a bez poplatkov.

4. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že žalobkyni, ktorá mala plný úspech v konaní priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 % trov konania. O výške náhrady trov konania rozhodne po právoplatnosti rozsudku súdny úradník samostatným uznesením podľa § 262 ods. 2 CSP.

5. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal odvolanie žalovaný prostredníctvom právneho zástupcu z dôvodov, že súd na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f) CSP); konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 365 ods. 1 písm. d) CSP) a súd vec nesprávne právne posúdil (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP).

6. Podľa názoru žalovaného zmluva o úvere uzavretá medzi stranami sporu obsahuje všetky požiadavky, ktoré zákon o spotrebiteľských úveroch vyžaduje, vychádzajúc pritom okrem iného z pre Slovenskú republiku záväzného rozsudku Súdneho dvora vo veci č. C - 42/15, Home Credit Slovakia. V časti námietok absencie rozdelenia splátky úveru na istinu, úroky a poplatky žalovaný apeluje na znenie dôvodovej správy k zák. č. 279/2017 Z. z., ktorý zo zák. č. 129/2010 Z. z. odstránil také znenie § 9 ods. 2 písm. l), podľa ktorého zmluva o úvere mala obsahovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia a na judikatúru Najvyššieho súdu SR, rozhodnutia sp. zn. 3Cdo 146/2017, sp. zn. 3Cdo/56/2018. Najvyšší súd SR v rozsudku sp. zn. 3Cdo/56/2018 zo dňa 17.04.2018 dospel k záveru, že úmyslom zákonodarcu, ktorý zreteľne vyjadril aj v úvodnej časti dôvodovej správy k zák. č. 129/2010 Z.z., bolo transponovať Smernicu v celom rozsahu. Úmyslom zákonodarcu teda bezpochyby nebolo, aby novo prijímané ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z.z. bolo v rozpore s článkom 10 ods. 2 Smernice. To je skutočnosť, na ktorú musí vziať zreteľ vnútroštátny súd pri aplikácii § 9 ods. 2 písm. k) zák. č. 129/2010 Z.z. 24. V zmysle vyššie uvedeného nemožno od dodávateľov v zmluvách uzatváraných podľa zákona č. 129/2010 Z.z. žiadať, aby v nich uvádzali presný rozpis plánovanej amortizácie dlhu, teda rozpis splátok po častiach (samostatne vo väzbe na istinu, úrok a poplatky). Pokiaľ § 9 ods. 2 písm. k) zák. č. 129/2010 Z.z. uvádza pojmy „výška“, alebo „počet“ či „termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“, je za použitia eurokonformného výkladu potrebné dospieť k záveru, že toto ustanovenie len spresňuje, čo splátka úveru zahŕňa. Z dôvodovej správy k zákonu č. 129/2010 Z.z. v žiadnom prípade nevyplýva, že by zámerom zákonodarcu bolo, aby ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k) tohto zákona sprísnilo požiadavku zakotvenú v Smernici, teda to, aby zmluva o úvere upravovala výšku, počet a termíny splátok ako súboru,

ktorý zahŕňa istinu, úroky a aj iné poplatky. Podľa presvedčenia dovolacieho súdu zohľadňujúceho aj účel zákona vyjadrený v dôvodovej správe teda § 9 ods. 2 písm. k) zák. č. 129/2010 Z.z. nestanovuje požiadavku odlišnú od toho, ako ju vymedzuje článok 10 ods. 2 písm. h) Smernice. Vychádzajúc z účelu Smernice, právnych záverov vyjadrených v uvedenom rozsudku, účelu § 9 ods. 2 písm. k) zák. č. 129/2010 Z.z. a čiastkových právnych záverov vyjadrených vyššie dovolací súd v rozhodnutí sp. zn. 3 Cdo 146/2017 uviedol, že predmetné ustanovenie je potrebné interpretovať tak, že nie je potrebné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala číselné vyjadrenie toho, aká je konkrétna vnútorná skladba tej ktorej anuitnej splátky.

7. Vzhľadom na vyššie uvedené odôvodnenie žalovaný navrhol, aby podľa § 389 CSP odvolací súd zrušil prvostupňové rozhodnutie v napadnutej časti a vrátil vec na nové prejednanie súdu prvej inštancie, alebo aby odvolací súd podľa § 388 CSP rozsudok súdu prvej inštancie zmenil, žalobu zamietol a žalobcu v plnom rozsahu zaviazal zaplatiť žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

8. Žalobkyňa vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného nesúhlasila s právnym názorom žalovaného, poukázala na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ v rozsudku z 24.01.2012 vo veci C-282/10 Dominquez, ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Cour de cassation (Francúzsko), riešil obdobnú situáciu ako Najvyšší súd SR v prejednávanej veci. Predmetom sporu v právnej veci C-282/10 Dominguez bolo, v skratke, posúdenie otázky, ako má postupovať vnútroštátny súd pri výklade vnútroštátneho právneho predpisu, ktorý sa odchyľil od európskej smernice (v prejednanom prípade od čl. 7 Smernica 2003/88/ES), hoci samotná smernica nepovoľovala odklon od tohto článku (Článok 17 smernice 2003/88 stanovuje, že členské štáty sa môžu odchyliť od niektorých ustanovení tejto smernice. Od článku 7 uvedenej smernice nie je prípustná nijaká odchýlka, bod 6. Rozsudku C-282/10 Dominguez). Súdny dvor EÚ rozhodol, že vnútroštátnemu súdu prináleží overiť, či môže dospieť k výkladu vnútroštátneho práva, ktorý umožňuje zahrnúť neprítomnosť pracovníka na pracovisku z dôvodu úrazu na ceste do práce pod niektorý z prípadov spomínaných v článku L. 223-4 Zákonníka práce, pričom zohľadní vnútroštátne právo ako celok, predovšetkým uvedený článok Zákonníka práce, a uplatní výkladové metódy, ktoré toto právo uznáva, s cieľom zaručiť úplnú účinnosť smernice 2003/88 a dospieť k riešeniu, ktoré je v súlade s účelom sledovaným touto smernicou. Ak taký výklad nie je možný, vnútroštátnemu súdu prináleží overiť, či sa vzhľadom na právnu povahu žalovaných vo veci samej voči nim možno dovolávať priameho účinku článku 7 ods. 1 smernice 2003/88. Pokiaľ však vnútroštátny súd nedospeje k riešeniu stanovenému v článku 7 smernice 2003/88, účastník konania, ktorý bol poškodený nesúladosťou vnútroštátneho práva s právom Únie, sa môže odvolať na rozsudok Francovich a i. (C-6/90 a C-9/90), aby mu prípadne bola priznaná náhrada utrpenej škody. V kontexte vyššie uvedeného mal postupovať aj Najvyšší súd SR a mal „zohľadniť vnútroštátne právo ako celok, predovšetkým uvedený článok ....., a uplatniť výkladové metódy, ktoré toto právo uznáva“.

9. V ďalšej časti vyjadrenia žalobkyňa poukazuje na vývoj právnej úpravy podstatných náležitostí zmluvy o spotrebiteľských úveroch týkajúcej sa jednotlivých splátok úveru, poukazuje na rozhodnutia NS SR (sp. zn. 3 Sžo/19/2012 zo dňa 12.03.2013, ktorým potvrdil rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 21.02.2012, sp. zn. 3S/53/2011-43). Zdôrazňuje princíp právnej istoty vo svetle rozhodnutí Ústavného súdu SR, ktorý sa v rámci svojej rozhodovacej činnosti už vyslovil, že k imanentným znakom právneho štátu patrí neodmysliteľne aj princíp právnej istoty (napr. PL. ÚS 36/95), ktorého súčasťou je tiež požiadavka, aby sa na určitú právne relevantnú otázku pri opakovaní v rovnakých podmienkach dala rovnaká odpoveď (napr. I. ÚS 87/93, PL. ÚS 16/95 a II. ÚS 80/99). Diametrálne odlišná rozhodovacia činnosť všeobecného súdu o tej istej právnej otázke za rovnakej alebo analogickej skutkovej situácie, pokiaľ ju nemožno objektívne a rozumne odôvodniť, je ústavne neudržateľná (m. m. PL. ÚS 21/00, PL. ÚS 6/04, III. ÚS 328/05, IV. ÚS 60/2010). Úlohou najvyššieho súdu je práve usmerňovať tieto protirečivé rozsudky (Zielinski, Pradal, Gonzales a ďalší v. Francúzsko, ESLP - Veľká Komora, sťažnosti č. 24846/94 a č. 34165/96 až č. 34173/96, bod 59). Podľa názoru ESLP je preto v rozpore s princípom právnej istoty, ktorý je zahrnutý v niekoľkých článkoch dohovoru a tvorí jeden zo základných elementov právneho štátu, situácia, keď najvyšší súd (ako zjednocovateľ rozdielných právnych názorov) je sám zdrojom hlbokých a trvalých inkonzistencií (m. m. Beian v. Rumunsko, Baranowski v. Poľsko).

10. Ak teda od roku 2001 do roku 2018 nedošlo k zmene vnútroštátnej právnej normy, pričom od roku 2008 (prijatie smernice 2008/48/ES) boli vnútroštátne súdy povinné ex offio brať do úvahy tiež eurokonformný výklad a tieto dospeli k záveru o tom, že je potrebné tieto splátky členiť, len samotný

výklad Smernice (nie Zákona) Súdny dvorom EÚ nemôže mať za následok celkom opačný výklad, nakoľko dôvera občanov vo vnútroštátne právo a postup súdov je tak výrazne narušená, o to viac v kontexte toho, že zákonodarca pristúpil na zosúladenie zákonnej normy s právom EÚ k jej novelizácii. Žalobkyňa poukazuje aj na vývoj judikatúry po známom rozsudku Súdneho dvora C42-12, napríklad rozhodnutie Krajského súdu Trnava zo dňa 28.03.2018 sp. zn. 10Co/48/2017; rozhodnutie Krajského súdu Košice sp. zn. 5Co/468/2017 zo dňa 10.04.2018, rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 21Co/109/2017 zo dňa 26.04.2018

11. Žalobkyňa poukazuje aj na čl. 288 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, podľa ktorého smernica je záväzná pre každý členský štát, ktorému je určená, a to vzhľadom na výsledok, ktorý sa má dosiahnuť, pričom sa voľba foriem a metód ponecháva vnútroštátnym orgánom. Smernica je mäkkším právnym nástrojom ako nariadenie, pretože umožňuje zladenie požiadavky na jednotu úniového práva s vôľou zachovať rozmanitosť národných úprav. Smernica sa ako právny predpis často používa napr. v oblasti vnútorného trhu, kde existujú podstatné rozdiely medzi úpravami jednotlivých členských štátov, aby sa umožnilo ich postupné zjednotenie. Smernica nemá všeobecnú záväznosť ako nariadenie je adresovaná iba členským štátom a nie všetkým fyzickým osobám. Ustanovenia smernice musia byť transponované do vnútroštátneho právneho poriadku s jednoznačnou záväznou právnou silou v podobe všeobecného záväzného právneho predpisu a s presnosťou a jasnosťou požadovanou na účely splnenia požiadavky právnej istoty. Až kým smernica nie je správne prebratá do vnútroštátneho práva dotknuté subjekty nemajú možnosť poznať rozsah svojich práv. Na tento stav právnej neistoty nemá vplyv ani prípadný rozsudok Súdneho dvora o nesplnení transpozície povinnosti členského štátu alebo rozsudok Súdneho dvora, ktorým bol určitým ustanoveniam tejto smernice priznaný priamy účinok. Až momentom správnej transpozície smernice nastáva právna istota, kedy fyzické a právnické osoby už musia poznať svoje práva vyplývajúce zo smernice a možno od nich požadovať, aby si uplatnili svoje práva.

12. Za splnenie povinnosti uviesť údaj o celkovej čiastke, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, je možné považovať len prípad, kedy má spotrebiteľ jednoznačnú vedomosť o údajoch uvedených v § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z. v čase, kedy zmluvu na znak súhlasu podpisuje a vyjadruje vôľu byť ňou viazaný, ktorý údaj musí byť zrozumiteľný a bez pochybností poznateľný. Úverová zmluva je konsenzuálnym kontraktom a už pri uzavretí zmluvy v deň jej uzavretia, bez ohľadu na deň poskytnutia spotrebiteľského úveru, alebo akékoľvek ďalšie oznámenia (tiež o inej výške predposlednej, či poslednej splátky), musia byť dohodnuté určito a jednoznačne jej podstatné obsahové náležitosti. Bolo preto povinnosťou žalovaného v uzatvorenej zmluve jednoznačne a zrozumiteľne aj tento údaj uviesť a to v rámci hlavných parametrov úveru a tiež tak, aby nebol vo vnútornom rozpore s ďalšími parametrami úveru. Účelom úpravy spotrebiteľského práva, ktorým je zrozumiteľnosť pre spotrebiteľa a jeho ochrana ako slabšieho účastníka právneho vzťahu zodpovedá len taký výklad uvedeného ustanovenia, ktorý jasne a zrozumiteľne stanovuje (bez možnosti variabilných, či špekulatívnych interpretácií) aká je celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, pričom netreba ďalej zdôrazňovať, že táto musí byť vzájomne súladná s ostatnými hlavnými parametrami úveru zavedenými do zmluvy.

13. Z týchto dôvodov je podľa žalobkyne plne legitímny záver o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru poskytnutého žalovaným, a to v súlade s § 11 ods. 1 písm. b) ZoSU. Žalobkyňa poukazuje na fakt, že v zmluve je uvedená celková čiastka, ktorú ako spotrebiteľ musí zaplatiť, t.j. 60 mesiacov x 37 eur = 2.187,76 eura, no v skutočnosti jednoduchým matematickým výpočtom je to až 2.200 eur a uvedená výška celkového úveru nesúhlasí so skutočnosťou a preto v zmysle § 11 ods. 1 písm. b) zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľskom úvere sa považuje úver za bezúročný. Na základe uvedených argumentov žalobkyňa navrhuje, aby odvolací súd, potvrdil rozsudok prvej inštancie ako vecne správny.

14. Žalovaný k vyjadreniu žalobkyne v doručenej replike prostredníctvom právneho zástupcu uviedol, že sa v celom rozsahu pridrižiava podaného odvolania, v ktorom zrozumiteľne vyjadril svoj právny názor na otázku, či zmluva o spotrebiteľskom úvere vo svetle existujúcej judikatúry najvyššej súdnej authority, ktorou je Najvyšší súd SR musí obsahovať rozdelenie splátky úveru na istinu, úroky a poplatky. Otázka posudzovania náležitostí spotrebiteľských zmlúv je bohato judikovaná súdmi všetkých inštancií, žiaľ aj rozporne. Dôkazom takéhoto tvrdenia sú aj žalobkyňou označené rozsudky odvolacích súdov vydané po uznesení Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/146/2017 zo dňa 22.02.2018. K takémuto postupu odvolacích súdov žalovanému nenáleží zaujímať stanoviská. Dôkazom vyššie uvedeného tvrdenia žalovaného je aj rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 6Co/129/2018 zo dňa 29.01.2019, teda po vydaní rozsudkov odvolacích súdov označených žalovanou v jej vyjadrení zo dňa 18.11.2019.

Medzičasom však občianskoprávne kolégium Krajského súdu v Trenčíne pristúpilo k zjednoteniu svojej rozhodovacej činnosti pri posudzovaní zmlúv o spotrebiteľských úveroch z hľadiska náležitostí vyžadovaných ustanovením § 9 ods. 2 písm. k) zák. č. 129/2010 Z.z., s prihliadnutím na Rozsudok Súdneho dvora vo veci C-42/15 ako i rozsudok NS SR zo dňa 22.02.2018, sp. zn. 3Cdo 146/2017. Žalovaný tvrdí, že úverová zmluva č. 1452350945 zo dňa 14.11.2014 uzavretá medzi žalobkyňou a žalovaným je platným právnym úkonom, obsahuje všetky náležitosti vyžadované právnou úpravou platnou v čase jej uzavretia, v dôsledku čoho na strane žalovaného nevzniklo žiadne bezdôvodné obohatenie, ktoré by bol žalovaný povinný vydať.

15. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie proti rozsudku bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou stranou sporu (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 367 ods. 3 CSP), vychádzajúc zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie bez potreby zopakovania či doplnenia dokazovania (§ 383 a § 384 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je síce čiastočne dôvodné, ale rozsudok súdu prvej inštancie je napriek tomu potrebné potvrdiť.

16. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobkyňa sa žalobou domáhala jedného určenia, že úverová zmluva, ktorú uzavrela so žalovaným dňa 14.11.2014 je bezúročná a bez poplatkov a súčasne žiadala vydať bezdôvodné obohatenie vo výške 439 eur. Žalobkyňa v žalobe tvrdila, že so žalovaným uzavrela zmluvu o úvere 14.11.2014, na základe ktorej žalovaný žalobkyňi poskytol úver vo výške 1.300 eur a ktorý mala splácať 5 rokov s mesačnou splátkou 37 eur. Je evidentný rozdiel medzi zmluvou a formulárom pre štandardné informácie o úvere, a to celková výška nákladov 2.187,76 eura a 2.172,99 eura. Uzatvorená spotrebiteľská zmluva neobsahovala náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. j) a k) zák. č. 129/2010 Z.z. a navyše je nesprávne vypočítaná RPMN (v zmluve je uvedená nižšia ako skutočná v neprospech spotrebiteľa). Žalobkyňa tiež poukázala na neplatnosť zmluvy z dôvodu nedostatku písomnej formy. Žalobkyňa žalovanému zaplatila 1.739 eur, preto sa žalobou domáha vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 439 eur (rozdiel medzi poskytnutým úverom 1.300 eur a zaplatenou sumou 1.739 eur).

17. Súd prvej inštancie vyhovel žalobe žalobkyne pretože dospel k záveru, že zmluva o úvere uzavretá medzi stranami sporu neobsahovala podstatnú náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. k) zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, rozčlenenie splátky na istinu, na úroky a iné poplatky a preto sa poskytnutý úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Podľa názoru súdu prvej inštancie tvrdenie žalobkyne o nesprávnosti výšky RPMN nebolo preukázané a ostatnými dôvodmi, pre ktoré žalobkyňa tvrdila, že úver je bezúročný a bez poplatkov, čo zakladalo dôvod na vydanie bezdôvodného obohatenia sa súd prvej inštancie nezaoberal.

18. Žalovaný v odvolaní poukazoval na rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu a jeho právne závery vyjadrené po vydaní rozsudku Európskeho súdneho dvora z 09.11.2016 vo veci C-42/15 Home Credit Slovakia a.s. proti Kláre Bíróovej. NS SR v uznesení z 22.02.2018 sp. zn. 3Cdo 146/2017 konštatoval, že predmetné ustanovenie sa má interpretovať tak, že nie je potrebné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala číselné vyjadrenie toho, aká je konkrétna vnútorná skladba konkrétnej anuitnej splátky, neustanovuje sa týmto povinnosť uviesť požadované informácie vo vzťahu ku každej položke (t.j. istine, úrokom a iným poplatkom) osobitne, ale len ich uvedenie v súhrne a postačovalo uvedenie frekvencie splátok.

19. Je pravdou, že do vydania uznesenia NS SR z 22.02.2018 č.k. 3Cdo/146/2017 odvolací súd prezentoval vo svojich rozhodnutiach právny názor, ktorý uviedol súd prvej inštancie vo svojom rozsudku v súvislosti s výkladom § 9 ods. 2 písm. k) zák. č. 129/2010 Z.z.. Bolo však nevyhnutné, v záujme právnej istoty prispôbiť sa rozhodovacej praxi prevažujúcej časti senátov NS SR, ktorí prezentujú odlišný výklad uvedeného ustanovenia zákona tak, ako ho uvádza žalovaný vo svojom odvolaní.

20. NS SR v rozsudku z 10.11.2016 sp. zn. 3Cdo/174/2016 vyslovil, že aj v rozhodovacej praxi senátov najvyššieho súdu môže byť niekedy riešenie interpretačných a aplikačných problémov (odstraňovanie nejednotností) spojené s procesom postupného zjednocovania názorov, v počiatočných fázach ktorého

nie je vylúčená možnosť výskytu rozhodnutí spočívajúcich na odlišných alebo až protichodných názoroch. Právny poriadok Slovenskej republiky predvída možnosť existencie rozdielných právnych názorov súdov v skutkovo rovnakých alebo podobných veciach a upravuje procedúru, prostriedky a nástroje, ktoré majú zabezpečiť koherentnosť judikatúry. Tento mechanizmus spočíva najmä v inštitúte zverejňovania súdnych rozhodnutí zásadného významu najvyšším súdom a v inštitúte prijímania stanovísk k zjednocovaniu výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov plénom najvyššieho súdu alebo príslušným kolégiom najvyššieho súdu.

21. V záujme zjednotenia rozhodovacej praxe súdov v danej veci odvolací súd už viac ako rok vo svojej rozhodovacej praxi akceptuje právny názor žalovaného vyjadrený v odvolaní, že nebol správny názor súdu prvej inštancie, že zmluva neobsahovala náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. k) zák. č. 129/2010 Z.z. a rozpis splátky nebol potrebný na časť istiny, úrokov a poplatkov, preto v súvislosti s týmto argumentom následne nebolo možné považovať úver za bezúročný a bez poplatkov.

22. Podľa § 9 ods. 2 písm. j) zák. č. 129/2010 Z.z. účinného v čase uzatvorenia zmluvy medzi stranami sporu (14.11.2014) zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

23. Podľa § 11 ods. 1 písm. b) citovaného zákona, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1.

24. Medzi stranami sporu nebolo sporné, že predmetná úverová zmluva uzatretá 14.11.2014 je spotrebiteľskou zmluvou uzavretou aj podľa § 52 ods. 1 a nasledujúcich Občianskeho zákonníka, keď v zmysle § 1 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Ide štandardnú formulárovú zmluvu, uzavretú medzi žalovaným ako veriteľom a žalobkyňou ako spotrebiteľkou. Spotrebiteľská zmluva nesmie obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a pokiaľ zmluva obsahuje takéto neprijateľné podmienky, tak tieto sú neplatné. Okrem tohto v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

25. Žalobkyňa v žalobe poukazovala aj na nesprávnosť výpočtu RPMN uvedenej v zmluve a poukazovala na rozpory v uvádzanej časti výšky nákladov, ktorá sa líšila v jednotlivých listinách a nekorešpondovala s výslednou sumou, ktorú mala žalobkyňa zaplatiť po vynásobení výšky splátky s počtom splátok. K tvrdeniam žalobkyne v žalobe sa žalovaný vyjadril v podaní doručenom súdu 25.01.2019 (č.l. 40). Žalovaný sa bránil tým, že žalobkyňa neposkytla žiaden výpočet RPMN a preto výšku RPMN nemožno považovať za nesprávnu a žalovaný upozornil na skutočnosť, že internetové kalkulačky sú nepresné, poskytujú rôzne výsledky pri zadaní rovnakých údajov. Poukazuje tiež na to, že dikcia zákona nehovorí o tom, že celkovou čiastkou, ktorú má spotrebiteľ uhradiť, je násobok počtu splátok s ich výškou, ale celkovou čiastkou sa rozumie súčet celkovej výšky spotrebiteľského úveru a celkových nákladov spotrebiteľa spojených s úverom a žalovaný ďalej uvádza, ako sa vo všeobecnosti definujú celkové náklady spotrebiteľa na poskytnutý úver.

26. V súvislosti s argumentmi žalobkyne bolo potrebné podrobiť úverovú zmluvu zo dňa 14.11.2014 kontrole, či obsahuje všetky obligatórne náležitosti v zmysle § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch účinnom v čase jej uzatvorenia. Výklad a aplikácia § 11 zákona o spotrebiteľských úveroch musí byť v súlade so zmyslom a účelom citovaného zákona. Tým, že zákonné dodržanie iba niektorých obsahových náležitostí zmluvy, ako aj písomnej formy postihuje neplatnosťou, robí z týchto náležitostí nevyhnutné podstatné obsahové náležitosti zmluvy. Predpísaná písomná forma musí byť zachovaná vo vzťahu k esenciálnym, teda podstatným obsahovým náležitostiam zo zmluvy vyplývajúcimi jednak z § 497 Obchodného zákonníka a jednak vo vzťahu k tým náležitostiam, ktoré sú vymenované v § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch a zároveň aj v § 11 ods. 1 citovaného zákona. Pokiaľ zmluva uzatretá medzi stranami niektorú z náležitostí vymenovaných v § 11 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z.z. neobsahuje, nie je zároveň vo vzťahu k tejto náležitosti zachovaná písomná forma a poskytnutý úver sa

považuje za bezúročný a bez poplatkov. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že predmetná zmluva obsahuje údaj o RPMN. Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí určito, jasne a zrozumiteľne obsahovať tie podstatné náležitosti, ktoré majú nepochybne vplyv na schopnosť spotrebiteľa posúdiť, či je pre neho akceptovateľné získať úver za daných podmienok. K údajom o RPMN (ročnej percentuálnej miere nákladov) odvolací súd zdôrazňuje, že ide o jeden z najdôležitejších údajov pre spotrebiteľa, pretože zohľadňuje všetky náklady, ktoré musí spotrebiteľ za úver uhradiť, a preto je najlepším indikátorom posúdenia výhodnosti či nevýhodnosti úveru. Pri údajoch o RPMN v súlade s citovaným § 9 ods. 2 písm. j) sa musia uviesť všetky predpoklady použité na jeho výpočet, teda nestačí len uvedenie jej výšky. Ak by zmluva tento údaj obsahovala, nebolo by možné, aby pri zadaní rovnakých údajov vychádzali pri matematickom prepočte RPMN rôzne výsledky, ako na poukazoval žalovaný vo svojom vyjadrení. Zákonnodarca jasne stanovil, že nepostačuje uvedenie len výšky RPMN, ale v zmluve je potrebné uviesť aj všetky predpoklady, ktoré boli použité pre výpočet RPMN. Je nepochybné, že v predmetnej úverovej zmluve tento údaj chýba a v zmluve nie je uvedený, aké predpoklady boli použité pre výpočet RPMN. Ďalej odvolací súd poukazuje v tejto súvislosti na to, že obligatórnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere je uvedenie predpokladov použitých pre výpočet RPMN aj podľa transponovanej smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23.04.2008, a to v článku 10 odsek 2 písm. g): „Zmluva o úvere zrozumiteľne a stručne uvádza: ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané v čase uzavretia zmluvy o úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto miery“.

27. Keďže v predmetnej úverovej zmluve (č.l. 33) je uvedená celková čiastka úveru 2.187,76 eura, pri súčasnom uvedení výšky mesačnej splátky úveru 37 eur a počte splátok úveru 60, je suma, ktorú má spotrebiteľ zaplatiť 2.220 eur (37x60) t.j. údaje o celkovej čiastke, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť sa rôznia. Takýto rozpor môže objektívne spochybniť možnosť spotrebiteľa posúdiť rozsah jeho záväzku. Je zrejmé, že údaj o celkovej čiastke, ktorú je spotrebiteľ povinný zaplatiť nie je vyjadrený dostatočne určitým a zrozumiteľným spôsobom, nevyvolávajúci pochybnosti spotrebiteľa o celkovej čiastke, ktorú musí zaplatiť titulom uzavretej zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Spotrebiteľ tak bez presného číselného uvedenia celkovej čiastky, ktorú je povinný zaplatiť, nemá možnosť bez akýchkoľvek pochybností posúdiť rozsah svojho záväzku. Podľa názoru odvolacieho súdu ak celková čiastka úveru ako podstatná náležitosť nie je uvedená správne (dostatočne určito), je potrebné uzavrieť, že nie je uvedená vôbec a ide o absenciu náležitosti zmluvy.

28. Z uvedeného dôvodu odvolací súd považuje poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov podľa § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch a žalobkyni teda vznikla povinnosť zaplatiť (iba) istinu poskytnutého úveru. Odvolací súd sa nestotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že výška RPMN bola v zmluve uvedená správne a neobstojí argument porovnávajúci výšku úroku a výšku RPMN.

29. Pre úplnosť odvolací súd dodáva, že súd prvej inštancie zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom pre vyhlásenie rozsudku, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, vec však nesprávne právne posúdil. Odvolací súd vychádzal zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie bez potreby zopakovania či doplnenia dokazovania a dôvodom pre zmenu napadnutého rozsudku je právne posúdenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru a vydanie bezdôvodného obohatenia, pričom žalovaný sa k žalobe vyjadril a uviedol argumenty na svoju obranu, preto procesné práva žalovaného boli dodržané. Odvolací súd nepovažoval za hospodárne a účelné rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a rozhodnutie, pretože v zrušujúcom rozhodnutí by odvolací súd vyjadril rovnaký právny názor, ktorý by bol súd povinný súd prvej inštancie akceptovať. Odvolací súd rovnako nevyzýval žalovaného na vyjadrenie podľa § 382 CSP, pretože žalovanému bolo z obsahu doručenej žaloby zrejmé, na základe ktorých ustanovení zákona sa žalobkyňa svojho nároku domáhala.

30. S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v súlade s § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

31. V odvolacom konaní vo veci samej, keď odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil, úspešnej žalobkyni vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania (v zmysle § 255 ods. 1, § 256 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP), o ktorom v zmysle § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP musí aj bez návrhu rozhodnúť odvolací súd, keďže týmto rozhodnutím sa predmetné konanie

končí. Žalobkyni v odvolacom konaní trovy konania nevznikli, ani si ch neuplatnila, preto jej odvolacím súdom neboli priznané.

32. Rozsudok prijal senát odvolacieho súdu hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v odvolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).